

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek
Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:
FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für
Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:
FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 15. MÄRZ 1976 • EL, D-6 FRANKFURT/M. 70, POSTFACH 70 0103 • Nr. 11.

Temná Rus . . .

VŠE PRO OLYMPIÁDU

Na plné obrátky probíhají v Moskvě přípravy na olympijské hry 1980. Noviny o nich neustále píší, odstraňují se staré domy, staví hotely. Prvořadým úkolem se stala snaha překonat co do velikosti a vybavení mnichovské hry, ovšem na úkor všeho ostatního, včetně bytové výstavby. Zanedbávání denní údržby se prvně projevilo v prosinci. Napadl sníh, přišel déšť, ale nikde nebylo vidět odklízecí stroje. Moskvané cestou do práce zapadali po kolena do sněhu. (Nicméně v době únorového sjezdu sovětských komunistů byl sníh pečlivě naložen na nákladní auta a ve srovnání s předměstími poskytoval střed Moskvu nevidaný obraz čistoty — pozn. red.). Koncem prosince nejezdily pro sněhovou kalamitu trolejbusy a autobusy, ale tisk o všem mlčel, přestože v Moskvě docházelo k mnoha úrazům.

26. prosince mezi 18. a 19. hodinou došlo na třídě Miru u stanice metra "Ščerbakovskaja" doslova ku vzpouře. Byl pátek a metrem cestovalo mimořádně mnoho lidí, když z neznámé příčiny zde vlaky končily jízdu, místo, aby pokračovaly do konečné stanice VDNCH, odkud pak jezdí autobusy do ohromného sídliště Medvěďkovo. Tisíc lidí, náhle zanechaných na stanici vidělo, jak kolem nich projíždějí směrem k VDNCH prázdné autobusy, aby tam vzaly cestující k sídlišti, kteří však zůstali nedobrovolně na vzdáleném Mirovém prospektu.

Hněv neznal meze, a nakonec se lidé vzali za ruce a přehradili autobusům silnici. Pak si do nich vynutili přístup. Bleskově byl na místě náčelník pořádkové milice generál Myrikov a člen ÚV KSSS, který se však nepředstavil jménem. Začali přesvědčovat zástupy o nesprávném počínání, ale z davu se ozvaly výkřiky "Jděte si sami bydlet do Medvěďkova, kde není práce ani obchody!" Lidé prosadili své a autobusy je musely vzít do cíle.

Tak se tedy u nás v Moskvě žije! Tisíce denních hloupostí otravuje lidem život.

Vypravuje se, že ministr zdravotnictví Petrovskij žádal u Kosygina přidělení prostředků na léčení akupunkturou Kosygin ve stařeckém zápalu vynadal Petrovskému do hlupáků. Jak může myslet na akupunkturu, když v lékárnách neustále chybí i obyčejný aspirin a v nemocnicích se stala léčba téměř nemožnou a dokonce i invalida musí čekat 6 měsíců na konzultaci s odborným lékařem.

Ale Kosygin neměl zcela pravdu. V nemocnicích je ještě možné se nechat léčit, ovšem za peníze. Za přijetí do nemocnice je třeba lékaře podplatit 50 rubly, ale pak je nebezpečí, že budeš ležet na chodbě, pokoj i efektivní léčba s novými přístroji a léky stojí další peníze. (Časopis Der Spiegel přináší právě seriál dvou amerických žurnalistů H. Smitha a Roberta G. Kaisera o sovětském systému, např. o obchodech pro privilegovanou třídu aparátčků, zařazených do "nomenklatury", o přidělu "pajoků", státních chat, aut, o kterých lidé nemají ani tušení. Speciální nemocnice pro Kreml stojí naproti Leninově knihovně, ale nejvyšší prominence se syny a dcerami je léčena v zcela izolovaných klinikách, např. v Kuncovu, kam přijíždějí i východoevropští funkcionáři. Básník A. Tvardovskij, který zde byl jednou léčen, je nazval "komunismem pro 80 lůžek." Pro členy různých institucí, jako je Akademie věd nebo Bolšoj teatr existují zase jiné nemocnice a sanatoria, jejichž lékaři mají tak dobrou pověst, že ještě tajně provozují soukromou praxi — pozn. red.).

Na konci roku byly v Moskvě opět potíže se zásobováním. Mléko se dalo koupit pouze brzy ráno a nabídka ostatních potravin byla tak ubohá, že připomínala rok 1947 (jeden druh salámu, 2-3 značky sýra a to bylo vše). A to je Moskva přednostně zásobovaná, 50 km od ní už není nic (nověji se projevuje na venkově nedostatek chleba a pečiva — následek neúrody, pozn. red.). Brambory se prodávají namrzlé a

BREŽNĚV A ZÁPAD

Nyní po pětadvacátém sjezdu Sovětské komunistické strany, který skončil právě minulý týden, se dá klidně říci, že nepřinesl opravdu naprosto nic, co by naznačovalo alespoň naději, že se politické napětí mezi Západem a Východem zmírní.

Jak průběh sjezdu dokázal, nejen že nemůže být očekáváno, ale dokonce bylo i odmítnuto, jakékoli uvolnění přísné kontroly uvnitř strany a státu. Na poli hospodářském i přes halasné tvrzení sjezdu, že Sovětský svaz vede ve světě v produkci oleje, uhlí, ocele a ostatního strategicky důležitého materiálu, musí tento zápasit s velkými obtížemi o to, aby užívil nejenom občany své, ale splnil také povinnosti ke svým "spojencům" z východních států. A hlavně z tohoto důvodu byla pro příští vyhlášenou pětiletku snížena výroba potravin o tři procenta. A sovětský občan-konzument? Mlčí, protože musí. Naprostým vítězem sjezdu byl

jedině Leonid Brežněv, který mistrným řízením situace už dlouhé měsíce před sjezdem se stal prakticky jeho hrdinou a byl zvolen na další období generálním tajemníkem, čili neomezeným vládcem komunistické strany Sovětského svazu a tím i státu. Bude mít nyní, také díky síle, která mu byla navíc sjezdem "přidána", volnější ruku v politických jednáních se Západem, ke kterým bude muset bezpodmínečně v blízké budoucnosti dojít. A není také vyloučeno, že díky této větší autoritě může dojít v těchto jednáních i k určitým limitovaným dohodám. Na dva velké úkoly se pravděpodobně Brežněv se vši intenzitou zaměří: na schůzku představitelů evropských komunistických stran, na které má být získán nediskutovatelný souhlas účastníků s politikou Moskvy, a za druhé, na jednání se Spojenými státy o limitovaném odzbrojení. Sjezd také jasně dokázal, že dosavadní vedení se vůbec

nemíní vzdát vlády a že důležitější změny v tomto smyslu nejsou očekávány ani na zasedání ÚV strany, které se bude konat ke konci tohoto roku.

A že se nedají očekávat ani žádné zásadní změny ve složení ruské společnosti, je také jasné. Musí se čekat až na další generaci vůdců. Jak dlouho, zůstává otázkou i při faktu, že vývoj samotný bude pokračovat i v Sovětském svazu. Ale chudý mužik zůstává tak nejméně na ještě další generaci — stále jen mužikem.

FIN

Zbraně Rhodésii

Angolou sovětské vměšování do afrických věcí neskončilo; Moskva dopravuje — přes Mozambik — tanky, děla a další válečnou výzbroj guerillám v Rhodésii, které přitom žádají oficiálně USA, aby slíbily své nevměšování do rhodéských záležitostí.

ALBÁNIE MEZI PROUDY

V polovině ledna letošního roku uplynulo třicet let od vzniku Lidové republiky Albánie. Pro Sovětský svaz to byla příležitost, aby ukázal svou dobrou vůli a po létech oslovil albánský lid vřelými slovy. Pro albánské státní a stranické vedení zavdaly oslavy důvod k rekapitulaci událostí, které vedly k roztržce se Sovětským svazem. 19. svazek Sebraných spisů Envera Hodži, tehdejšího i dnešního vůdce Albánie, přináší poprvé některé informace i některé dokumenty o tom, jak došlo k roztržce mezi Albánií a Sovětským svazem.

Enver Hodža rozpoznal na počátku roku 1960 svou je-

dinečnou příležitost, jak se emancipovat od dohledu a poručnickování Moskvy a pustil se do nikoliv neriskantní hry, v níž mimo jiné jeho hlavní výhodou byly odlhost a nepřístupnost malé horské země, oddělené ostatně od ostatního světa ještě územím Jugoslávie, která si úzkostlivě udržovala svůj statut země relativně nezávislé. Sovětské vedení tušilo Hodžovu únikovou tendenci, a nepozvalo Albánii na oficiální setkání komunistických stran, které se tenkrát konalo v Bukurešti. Ve svých pamětech píše o této situaci Nikita Chruščov doslova:

"Náš konflikt s Albánií se vyvíjel postupně, když jsme stále znovu zjišťovali, že konspirují s Čínou proti nám. První stopu jsme zachytili, když se příslušníci albánské delegace, která se právě vracela z Číny, zastavili při průjezdu v Moskvě. Kdosi z Albánců, vážná, řádná žena, přišla za námi a vyprávěla, co se tu děje. Mám

zato, že byla krátce na to zardoušena, ubohá žena! Ano, zardoušena — a pachatelem nebylo Gestapo, ale její vlastní bratři . . ."

(Pokrač. na str. 5.)

KŘEČOVITÁ NEZÁVISLOST

Jugoslávie straní Palestinské osvobozené organizaci, Severní Korei, Alžíru v boji o tzv. španělskou Saharu, Kambožii — všem, kdo jsou v nějaké rozepři se Spojenými státy. Nyní tu máme nejnovější vyjádření protiamerického postoje: Castro přijel do Jugoslávie. Od presidenta Tita se mu dostalo horlivého souhlasu s ozbrojenou kubánskou intervencí v Angole . . . Dále: v nejbližších dnech odjíždí Tito do Mexika a Panamy. Podpoří presidenta Echeveríu v jeho obvinění USA z "nekolonializmu". V Panamě má promluvit proti kontrole Panamského průplavu Amerikou.

P. R., leden — Moskva.
(Převzato z časopisu ruské emigrace, Possev, Frankfurt/M.)

O ČESKOSLOVENSKU

Sběr

V řadě obcí na Kladensku se objevily v sídlištích zvláštní odpadové nádoby. Jsou určeny ke sběru suchého chleba a pečiva, který je pak zkrmován v okolních zemědělských družstvech. Tisk si stěžuje na "sabotáže" některých občanů, kteří do těchto nádob sypou popel a hážou sklo.

30 let obnoveného

poválečného provozu oslavily nedávno Československé aerolinie. Jejich letecká síť dnes měří 116.000 km. Loni v ní letadla nalétala 27,5 milionu kilometrů a přepravila téměř 1,8 milionu cestujících a třicet tisíc tun nákladu. Mezinárodní linky ČSA v délce 110.000 km spojují Prahu s padesáti místy světa. (Na okraj: v newyorské kanceláři ČSA vybuchla oheď časovaná bomba. Nikdo nebyl zraněn. Kancelář ČSA je ve stejné budově jako světový Aeroflot.)

Zemřel Miloslav Ryba

Před nedávnem oslavil na Bertrámce v Praze Miloslav Ryba svoje padesátiny a nedlouho nato se s nim rozloučili jeho umělečtí přátelé navždy. Již od mládí se exponoval ve prospěch společenských kulturních zájmů zejména jako zakladatel a dirigent orchestrálních těles. Nemalou práci vykonal při vyhledávání a rekonstruování hudebních děl starých českých mistrů 18. stol., prováděl prakticky i jejich premiéry. V roce 1971 založil v Nechanicích každoroční cyklus "Vaňhalovy Nechanice". Neodmyslitelná byla jeho organizátorská přítomnost na koncertech pražské Mozartovy obce v Duškově hudební soutěži. Miloslav Ryba nezapřel v sobě svého dávného předka — kantora a hudebního skladatele J. J. Rybu.

Tuny sněhu

Koncem února lavina částečně zavalila chatu ČSTV na Výrovkách v Krkonoších. Hosté museli být vystěhováni a deset dní trvalo, než šestimetrová vrstva sněhu spočívající na střeše chaty vahou třiset tun, byla odstraněna.

Vzpomínkový večer

proběhl v městském kulturním středisku v Domažlicích u příležitosti stého výročí narození národního umělce Jindřicha Jindřicha. Toto výročí je zahrnuto i v kulturním kalendáři UNESCO.

Už je to tady!

V čs. tisku se objevila následující zpráva: "Čínský ministr zahraničí Čchiao Kuan-chua se postavil na obranu západoněmeckých revanšistů a neonacistických živlů. V projevu na banketu pořádaném na počest "přátel" z NSR dr. W. Marxe a dr. A. Dregera (CDU) řekl, že nesehlasí s tím, aby za revanšisty a nacistické živly byli označováni ti političtí činitelé NSR, kteří jsou proti rozdělení Německa a kteří nejsou spokojeni se současným poměrem sil v Evropě." Naše pozn.: Ať žijí takovíto revanšisté a neonacisti!

Oskar Kokoschka devadesátníkem

Rakouský malíř pražského původu Oskar Kokoschka, (jeho otec měl v Praze zlatnickou dílnu), se dožil 1. března t. r. devadesátilet. Svoji první výstavu otevřel r. 1905 ve Vídeňských dílnách. Po první světové válce "provan-droval" celou Evropu, Orient a severní Afriku. V posledních letech své umělecké činnosti se proslavil Kokoschka svými portréty prominentních osobností, např. Adenauera a d. Jeho obraz "Karlův most" je nezapomenutelný.

Rumunský folklor

V Praze, v ÚLUVu probíhá za velkého zájmu obecnstva výstava rumunského lidového umění, bohužel neprodejná. Vystavovány jsou předměty každodenní potřeby, textil, keramika, dřevěné výrobky a lidové kroje.

Soul s pašeráky

probíhá u okresního soudu v Plzni. Žalování jsou 4 českoslovenští a dva západoněmečtí občané. Němci přivezli do ČSSR od roku 1973-75 košile, radogramofony, minipočítačky a různé další zboží v hodnotě přes sto tisíc korun, české zboží rozprodávali.

Jednou větou

Otakar Vávra, filmový režisér, oslavil pětadesátiny. • O jediném weekendu — poslední dva únorové dny — kdy se udělalo až letně krásně, navštívilo pražskou Matějskou pout' stopadesát tisíc lidí. • V Čechách připadá na jednu domácnost průměrně 23.011 korun úspor. • Výstava britského plagátu z let 1898 až 1975 probíhá v Brně. • S mimořádným úspěchem vystoupilo Smetanovo kvarteto v Západním Berlíně. •

V MRAZU NA LÉTO

Zpravodaj západoněmecké tiskové kanceláře DPA v Praze popsal v zajímavé zprávě, jak to v Československu vypadá s občanskou turistikou na Západ. Píše, jak lidé čekali v mrazu ve frontách před cestovními kancelářemi na nové letní katalogy, aby si zajistili letní dovolenou.

PROTI NEBO PRO?

Onehdy jsme se v New York Times dočetli o tom, že čtyři exulantské organizace v USA poslali nekomunistickým členům Spojených národů listinu se jmény a adresami sovětských a polských delegátů a zaměstnanců OSN, kteří mají být tajnými agenty KGB. Mezi těmito čtyřmi organizacemi byla i skupina Svobodné Slovensko. Sdružuje snad tato organizace Slováky, kteří si přejí odtržení od Československa a zřízení vlastního samostatného státu?

Už jednou bylo Slovensko samostatné — za druhé světové války, kdy mu "svobodu" daroval Adolf Hitler. Usilovat za dnešních podmínek a za dnešní politické situace o svobodné Slovensko a přitom současně takřčeno bojovat proti komunismu, respektive proti Sovětskému svazu, je paradoxní. Je to, jako sedět na vysoké větví a tu si pod sebou podřezávat. Také Moskva uvažovala o tom, v období pražského Jara roku 1968, že by, za účelem snadnějšího zlomení všeobecné československé touhy po reformách, darovala Slovensku samostatnost — docela podle dávného, osvědčeného: Rozdě! a panuj! Kreml se vřele zajímal o ty slovenské živly, které byly v té době dychtivé se osamostatnit. (Na krátko: druhým krokem měla být "žádost" Slovenska o připojení k SSSR, v rámci větší bezpečnosti před zlými imperialisty.) Nenašel jich mnoho a beztak se mu víc zalíbila myšlenka invaze, kterou pak také uskutečnil.

Takže boj všech autonomistických, nacionalistických, rozbíječských skupin za svobodné a samostatné Slovensko není ve své nejzákonitější podstatě nic jiného, než nahrávání Moskvě. Jenom jednotné, vnitřními národnostními spory nerozviklané Československo má šanci na konečné osvobození.

100.000 prospektů, — o turistických cílech na Západě bylo rychle rozebráno.

I když pro většinu Čechů a Slováků je dovolená v takzvaném "nesocialistickém zahraničí" nedostupná — smí šťastný majitel barevných prospektů aspoň snít o lákavých dálkách — Indii, Japonsku, Kypru, Egyptu, Alžírsku, Tunisku nebo Maroku. Co však tak řečeno leží za humny, to už se tam sotva najde — Německá spolková republika a Rakousko v nabídkách téměř úplně chybějí, jsou to nanejvýš tranzitní země pro skupinové výpravy do jižní Francie, Španělska nebo na Maltu.

Zpravodaj uvádí, že za nej-lacinější dovolenou na Západě musí průměrný československý pracující obětovat svůj plat za plných čtvrt roku, cesta třeba do Indie stojí deset měsíčních platů, Afrika a Středomoří téměř také tolik. Ale nejde jen o peníze; zaměstnavatel a odbory musí žadatele nejdříve takzvaně doporučit a státní banka udělit devízový přísl.b.

A když konečně o západních březích a městech sníčí československý občan překonal tyto překážky — dostal i výjezdní povolení, může si spočítat, že cesta na Západ stojí nyní o 25% víc než vloni. Dražší jsou i cesty do takzva-

ného socialistického zahraničí. Bulharsko stojí letos o 14% více a kapacita je omezená; západoněmecký devízový občan je pro Bulharsko přitažlivější, než socialistický bratr z Československa. Asi 100.000 Čechů a Slováků se podle Čedoku bude smět těšit z dovolené v Sovětském svazu a to se společenskými organizacemi, které plánují cesty jako závazek k 15. sjezdu KSČ. Většina Čechů a Slováků však stráví dovolenou doma, nebo v sousedním NDR, Polsku či Maďarsku.

Kdo si pak mohl zajistit pobyt v Rumunsku anebo na jugoslávském Jadranu, může se počítat ke šťastným. Neboť i v socialismu patří k dobrému tónu být o dovolené v zahraničí.

MAINTENANCE OPENINGS.

Guardian Electric Mfg. Co. currently has 3 openings in our Maintenance Dept. for a Machine Repair Person, Welder and Plumber, and General Maintenance. We offer excellent benefits and a convenient location. Call 243-1100 Ext. 229 for interview.

GUARDIAN ELEC. MFG. CO.

1550 W. Carroll,
Chicago, Ill. 60607
An Equal Opportunity
Employer

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103, Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfrstr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo obdržít čistou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukázkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připište na složenku výše uvedené postscheckkonto, tedy: 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M.

Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obestrass, 8033 Zurich s poznámkou "Z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46, —, pololetně DM 23, — čtvrtletně DM 11,50. Ve Švýcarsku Sfr. 50,00, pololetně Sfr. 25,00, čtvrtletně Sfr. 13,00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

ZAJÍMATE SE O DENI V ČESKOSLOVENSKU?

ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly boдрě místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bolavým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhněte a zašlete na adresu

EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přihlašuji se za odběratele EL a předplatím zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50,00, pololetní Sfr. 25,00, čtvrtlet. Sfr. 13,00 nebo přepočten v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Universum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martinek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Představujeme:

ANTONÍN ČEKOTA

Baťovec,
básník a spisovatel,
národovec

Dovolte začít vzpomínkou z Československa. Reportér se ve velkých závodech několikrát setkal s výjimečně kvalitními muži, kteří ze zákulisi řídili podnik a organizovali výrobu, poněvadž oficiálně stál v čele závodu zasloužilý — ničeho neznalý — velesoudruh. O těch mužích bylo reportéru sdělováno, obvykle šepem, vždy s úctou a nikdy pro tisk: To, je, panečku, Baťovec . . . ! Ať v Chebu či v Košicích, všichni ti mužové měli něco společného: energii, znalosti, přesnost, důslednost, gentlemanství. Rozhled a rozšafnost. Optimismus a houževnatost. Jeden kdysi nakupoval pro Baťu v Africe kůže, druhý zcestoval všechny kaučukové plantáže světa, třetí byl u Baťů konstruktérem. Teď byli jejich kvality využívány, ale oni sami stáli v anonymitě, s uštěřitými křídly a vzpomínkami na dobu, kdy pracovat pro svobodnou, demokratickou republiku bylo opravdovým potěšením.

Mnoho někdejších Baťovců odešlo do ciziny a ať dělají cokoli, svůj základ nezapřou: jejich kvalita je předurčila k úspěchu. Dnes Vám chceme představit jednoho z prvních, řekli bychom prapůvodních Baťovců, pana Antonína Čekotu, jehož báseň "Otázka" jste si v minulém čísle přečetli zrovna na tomto místě. Baťovec a básník? — ptáte se asi. Ano, protože jedno nejen nevylučuje druhé, ale aspoň v tomto případě ho dokonce podmiňuje.

Nejstarší ze sedmi dětí chudého napajedelského ševce, opouští Antonín Čekota (narozen v roce 1899) ve 14-ti letech školu, aby se sám živil, nejprve zedničnou, pak prací v obuvnických továrnách. Po první světové válce (jako voják rakouské armády zběhl a bojoval v Československém vojsku o Slovensko) si uja-

nou na vynikající měsíčník Výběr. Ten byl také Čekotovým dítkem). Sám napsal a vydal tři knihy, mezi jiným Volání moře — překlad básní anglického poety Johna Massfielda — a Systém plánování životního času . . . A přichází Hitler a nepřijemné Čekotovo prvenství: jako první zlínský občan je zatčen gestapem. Po propuštění opouští Československo a přijímá pozvání Tomáše Bati mladšího, aby se, jako jeho zástupce zúčastnil budování Baťovy společnosti a výstavby nové průmyslové obce Batava v Kanadě. Je třeba zdůrazňovat, že se Baťovec Čekota cítí jako ryba ve vodě? Jde u firmy od jedné důležité funkce ke druhé. A píše, zase píše. Za války vydává knihu "Boj o domov", později životopis Tomáše Bati staršího "Entrepreneur Extraordinary" (vyšlo anglicky, francouzsky a španělsky), cestopis "Co se děje na Východě" a další práce. Navíc je Antonín Čekota autorem asi 60-ti tisků z oboru technicko-průmyslové výroby, řízení obchodu, výchovy a vedení lidí v továrnách, a stovek politických a hospodářských článků, jako "Válka tří generací", "Příštích padesát let Československa", "Utopie a skutečnost".

Dodnes je konsultantem Baťovy světové společnosti a dodnes literárně tvoří: k tisku je připravena jeho kniha veršů "Pozdravy léta" a antologie světové poesie "Zdalekých zahrád". Pracuje také na historii Baťovy světové organizace, která bude mít asi 600 stran . . . Máme se tedy na co těšit z pera Antonína Čekoty, Baťovce-básníka a — což zdůrazňujeme s obzvláštní hrdostí — nejnovějšího spolupracovníka Amerických Listů.

DIGEST Z PEROUTKY . . .

Pro všechny generace vyrůstající po roce 1939 je Peroutkovo "Budování státu" kniha-mýtus. Patří s výjimkou kratičkého mezidobí po válce neustále mezi libri prohibiti, stávala se více pověstí o knize než dílem, které by bylo možné číst, studovat, používat jako pramenu. Nyní autor pořídil ze svého legendárního díla výtah, znovu je zredigoval a hodlá je předložit čtenáři. Zatím vyšel první díl a zde je několik poznámek na jeho okraj.

Tím není řečeno mnoho. Novinářů bylo v posledních padesáti letech v Čechách na tisíce, vytvářeli dokonce své zájmové organizace a kluby a snažili se v některých, pro to příznivých dobách, hájit své zájmy. Mám pocit, že Peroutka k těmto novinářům nikdy nepatřil. Je totiž novinář, který má zcela jiné zájmy než většina novinářů. Sám sebe označil na první straně nového vydání "Budování státu" za badatele. Je to tedy tento badatelský zájem, který Peroutku od jiných novinářů odlišuje? Je opravdu oním nestranným vědcem, který je schopen vršit a analyzovat fakta a činit z nich závěry? Je schopen sedět v badatelně či ve své pracovně a dokončovat jedno dílo za druhým?

Je pozoruhodné, že tři pravděpodobně nejvýznamnější díla Ferdinanda Peroutky jsou díly neúplnými. V doslovu ke knize "Jací jsme" čteme: "Tato kniha není více než pouhým torzem". V předmluvě ke knize, o níž píšeme, se čte: "Budování státu je opuštěné torzo". A před devíti portréty osobností v knize "Ano a ne" autor prohlásil, že nechtěl podat jejich monografie, ale pouze aktuálnost "jejich zjevu".

Peroutku lze tedy stěží označit za badatele v pravém smyslu toho slova. Spíše lze říci, že jeho tvorba je tvorbou novináře, který si osvojil některé badatelské metody. V knihách "Jací jsme" a "Ano a ne" to byly metody sociální a individuální psychologie, v "Budování státu" metody historické.

Být historikem znamená zařazovat události do souvislosti, určovat jejich význam a ukazovat na jejich vnitřní logické zřetězení. Aby toto mohl historik učinit s největší pravdivostí, musí mít metodu, určitý pozorovací přístroj, který ho ochrání před tím, aby zaměňoval povrch události za její podstatu a aby se při svém zkoumání vyhnul jednostrannosti. Peroutka si tyto věci uvědomoval. Když píše o událostech, které se odehrály 14. října 1918 a které se pozdějším posuzovatelům zdály být záhadné, poznamenal:

"Pokus proniknout tyto záhady nemusí být beznadějný, zachováme-li tři podmínky: 1. nebudeme-li den ten pozorovat s předem pojatým úmyslem někoho oslavovat nebo naopak ponižovat; 2. budeme-li pamatovat, že v akcích té doby nebylo tolik

jsou velmi aktuální. Svým kriticismem patří "Budování státu" k fundamentům českého politického myšlení.

Glosa na závěr: v novém vydání bylo možno upravit některá slohově zastaralá místa. Časté kladení ukazovacích zájmen nebo přidavných jmen za substantiva ("úmysl takový", "úlohou tou", "s napětím nesmírným"), dobový germanismus ("předsok", tj. Vorsprung místo dnešního předstihu) či užití nevžitého cizího slova ("desaveu") působí uprostřed krystalicky čistého stylu rušivě; ostatně Peroutka poznámkou o Riegrově "staro-českém slovosledu" dokazuje, že má pro tyto věci smysl. Na celkovém vyznění reedice tyto drobnosti ovšem nic nemění.

ALEXEJ KUSAK

SENÁTOR JACKSON TITOV

Americký senátor Henry M. Jackson patří mezi nejvýznamnější přímluvce za vězněné kulturní pracovníky v takzvané socialistických zemích. Proslul také úsilím vymoci co nejširší emigraci sovětských židů . . .

V těchto dnech poslal telegram jugoslávskému prezidentu Titovi ve věci spisovatele Mihajla Mihajlova, který umírá ve vezeňské samotce. Už loňského listopadu poslal Jackson Titovi osobní dopis s prosbou o propuštění tohoto spisovatele, ale nedostal ani odpověď. V nynějším telegramu opakuje svou žádost a připomíná, že "ve vši upřímnosti, ti z nás ve Spojených státech, kteří si přejí zlepšení americko-jugoslávských vztahů a kteří oceňují pokrok v oblasti lidských práv, jsou šokováni neľidkostí lhostejnosti k osudu Mihajla Mihajlova . . ." Vzhledem k nejnovějšímu jugoslávskému silně protiamerickému trendu se lze obávat, že ani tento Jacksonův telegram se u jugoslávského prezidenta nesetká s odezvou.

Ferdinand Peroutka: BUDOVÁNÍ STÁTU

První a druhý svazek expedován, třetí v tisku, čtvrtý a pátý připravován pro tisk.

Objednávky: GALERIE KRAUSE, Tumbelenstrasse 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH

Objednávám výtisků I. svazku — II. svazku.
Přikládám šek (money order) na dolarů.
Jméno
Adresa
Podpis

Cena jednotlivých svazků \$6.20 včetně pošt.
Cena všech pěti svazků \$26.00 včetně pošt.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

snuje, že má dost elánu a disciplíny, aby se mohl dostat v životě dál a výš. Že to ovšem nepůjde bez vzdělání. I školi se v technických oborech, což se mu vyplácí: není mu ještě šestadvacet let, když ho Tomáš Baťa pozývá vyučovat na svou Školu mladých mužů.

A nebylo mu o mnoho víc, když se stal šéfredaktorem Baťova týdeníku. Vidíte — tady začíná to spojení muže techniky se psaným slovem. Antonín Čekota brzy rozšířil jeden malý týdeník na skupinu osmi časopisů s vlastní tiskárnou a nakladatelstvím. (Ti starší si vzpome-

V ČÍNĚ POKRAČUJE KAMPAŇ

proti takzvaným "kapitalistickým nobsledům" a "rozbiječům jednoty" čínské komunistické strany, zejména proti místopředsedovi státní rady Teng Hsiao-pengovi. Na zahraniční politice pekingské vlády se však podle všeho nic nemění. Útoky čínských sdělovacích prostředků na takzvané "sociálimperalisty" pokračují měrou neztenčenou. Čínská agentura Hsin-hua oznámila v předvečer sjezdu KSSS, že v Sovětském svazu je přes milion sovětských občanů internováno ve více než tisíci koncentračních táborech a mučeno tělesně i duševně. Podle informací z různých zdrojů píše čínská tisková kancelář — "uvrhnou noví caři v Kremlu do koncentračních táborů každého, kdo se odváží vyjádřit nesouhlas nebo odpor proti jejich reakční politice". Převážná většina vězňů, zbavených svobody, je internována v táborech nucených prací. "Existenci 250ti takových koncentračních táborů odhalili bývalí vězňové," uvedla agentura Hsin-hua a vyzdvihla, že počet politických vězňů v sovětském svazu je dnes "daleko větší než byl v carském Rusku".

JUGOSLÁVSKÁ OBRANA

Nedávno jugoslávský ministerský předseda Bijedić zdůraznil u příležitosti své návštěvy v Paříži odhodlanost i schopnost své země k obraně před agresí z kterékoliv strany. Jugoslávie ve svém nynějším svazovém rozpočtu věnuje přes 40 procent všech

Mezinárodní přehled

výdajů na vojenské účely. Pozorovatelé považují jugoslávské branné síly za jedny z nejúčinnějších v Evropě a jugoslávští generálové a též političtí představitelé jsou přesvědčeni, že obranyschopnost země je na vyšším stupni než kdykoliv předtím, nevyjímaje období bezprostředně po druhé světové válce. V té souvislosti se poukazuje zvláště na jugoslávský systém všenárodní obrany, který zavazuje každého občana k aktivnímu odporu proti případné invazi zvenčí. Zřízení tohoto systému se začalo propagovat bezprostředně po československých událostech v srpnu 1968 a systém se stal zákonem v únoru 1969. Nynější dokonalejší zákonná úprava pochází z května 1974.

Součástí jugoslávské branné politiky je připomínat stále znovu a znovu, že by se útok na Jugoslávii nevyplatil. Připomínat to pouze slovy by však bylo málo. Proto se pořádají neustále důkazy aktivního zvyšování branné kapacity země. Ideologicky se to ospravedlňuje Marxovou tézí o ozbrojeném národě, která se uplatňuje v jugoslávském systému samosprávného socialismu. Samospráva se stala alfou a omegou jugoslávského života. Úvodní odstavec zákona o všenárodní obraně z května 1974 hovoří o odhodlání bránit samosprávnou cestu k socialismu, což se současně definuje jako plnění závazku budovat beztržní společnost, osvobozenou od nebezpečí agrese a války. V bělehradské svazové skupštině bylo na

sklonku loňského roku konstatováno, že toto nebezpečí nepominulo v důsledku politiky uvolňování napětí a doporučení helsinských dokumentů konference o evropské bezpečnosti a spolupráci. Podle jugoslávského názoru nebyly vytvořeny předpoklady pro odstranění třenic mezi takzvanými supervelmocemi ve všech oblastech anebo pro rozpuštění existujících bloků. Tím a také skutečností, že se v sousedství Jugoslávie nadále zbrojí, nebyly vytvořeny ani předpoklady pro omezení jugoslávské přípravenosti. V Jugoslávii se přitom nejmenuje strana, z které hrozí útok. Nepřehlídí se však, že by mohlo dojít k pokusu rozvrátit mnohonárodnostní jugoslávský stát zevnitř. Proto vznikla i nová koncepce takzvané společenské sebeobrany definovaná jako boj proti všem vnitřním slabostem, od porušování zákonů přes různé předsudky až třeba k nekritickému přejímání cizích vzorů a ke strachu před většími a mocnějšími zeměmi.

BONN-VARŠAVA

Západoněmecko-polská dohoda o pensích a odškodnění pro bývalé vězně nacistických koncentračních táborů projde asi nakonec Spolkovou radou a bude ratifikována. Po bouřlivé debatě ve spolkovém sněmu udělali jak kancléř Schmidt tak i vůdce parlamentní opozice Kohl smířlivá gesta. Kohl zredukoval požadavky opozice — která má ve Spolkové radě většinu a mohla by proto ratifikaci smlouvy zabránit, na jediný bod: řekl, že si přeje záruky, že Němci žijící dnes v Polsku se budou moci z Polska vystěhovat do Německa i po vypršení lhůty stanovené v současné dohodě. Smlouva předpokládá, že se v příštích čtyřech letech bude smět z Polska vystěhovat 120 až 125 tisíc těchto Němců. Přihlášky zájemců o vystěhování, které přicházejí Německému Červenému kříži, ovšem tuto číslici už dávno překročily.

Kancléř Schmidt na tiskové konferenci prohlásil, že požadavek opozice chce zkoumat s vážností, dodal však, že nepovažuje změny v dosavadním textu smlouvy za podstatné a možné. Není však vyloučeno, že se Varšava k něčemu podobnému ještě dodatečně zaváže. Bonnská vláda — řekl její tiskový mluvčí Gruenewald, nemá pochybností o tom, že polská strana je odhodlána plnit dohodu o vystěhování Němců a že dostojí svému závazku přijímat i po roce 1980 žádosti o emigraci.

Ministr zahraničí Genscher je nejspíše ve stálém styku s polským velvyslancem. Jedním z problémů, které

dosud stojí v cestě konkrétnímu dorozumění, je to, že ani Bonn ani Varšava přesně nevědí, kolik Němců zůstane ještě v Polsku po odchodu o nich 125 tisíc, kterých se týká současná dohoda. Je to otázka kritérií, stanovených v takzvané "informaci" z roku 1970.

V zmíněné "informaci", kterou ve formě dopisu předala polská vláda tehdejší vládě Willyho Brandta, se hovoří o osobách "nepochybně německého původu". Z těch už mezitím asi 56 tisíc opustilo Polsko. V letech 1973 až 1975 přicházelo do Německé spolkové republiky stále méně vysídlenců; jejich počet se zvýšil teprve po podepsání nové dohody loni v létě.

POSTOJ K VÝCHODNÍ POLITICE

Allensbašský ústav uspořádal mezi západoněmeckým obyvatelstvem výzkum veřejného mínění o postoji k východní politice. Západní Němci dnes hodnotí "ostpolitiku" sice štrýzlivěji než v minulých letech, přitom však jejich stanovisko není obecně negativní. Jednačtyřicet procent je s východní politikou "mírně nespokojeno", jednačtyřicet procent spokojeno je. Nejvíce se kritizuje nevyváženost dohod: smluvní partneři Západního Německa dostávají podle názoru německých občanů mnohem víc než co sami slibují jako protislužbu.

Pozoruhodné odcizení se odráží v poměru západních Němců k východním. Dnes už jen polovina západoněmecké veřejnosti, tedy o dvacet procent méně než v roce 1970, pekládá lidí v Německé demokratické republice za své spoluobčany. Pokud jde konkrétně o nynější smlouvy s Polskem, výsledky Allenbašského ústavu by nasvědčovaly mírnému optimismu. Padesát sedm procent Němců se sice domnívá, že ani po těchto smlouvách nedojde k žádné podstatné změně, ale třicet sedm procent si naproti tomu slibuje jisté zlepšení vztahů s Polskem. V zájmu srovnání je třeba dodat, že tyto údaje o náladě západoněmecké veřejnosti se značně liší od výzkumu, který před několika dny pořádal Wickertův institut, a podle něhož se v jinak volených a jinak formulovaných otázkách sedmašedesát procent západoněmeckých občanů vyslovilo proti nynějšímu návrhu smlouvy s Polskem. Stálým a dominujícím prvkem v názorovém postoji veřejnosti Spolkové republiky je naproti tomu celková zahraničně-politická orientace. Čtyřicet šest procent západních Němců pokládá dnes — podobně jako před 20 lety — za neoddělitelný souhrn

přátelství s Amerikou; jednačtyřicet procent chce rozšíření, respektive prohloubení Evropského společenství, sedmatřiceti procentům jde především o národní usmíření s evropským východem.

PROTI VMĚŠOVÁNÍ MOSKVY

Stalo se v zambijském hlavním městě Lusace. Prezident tohoto afrického státu tam svolal tiskovou konferenci, na kterou pozval také diplomatický sbor. Námětem konference byla situace v této africké oblasti po posledním vývoji v sousední Angole, kde — jak známo, ve vnitřním boji, ovšem se zahraniční pomocí, vyhrála prokomunistická organizace MPLA. Zambijský prezident na tiskové konferenci mimo jiné prohlásil, že Lusaka odsoudila jak americké vměšování v Indočínu, tak i sovětský útok proti Československu v roce 1968; čímž chtěl prezident zdůraznit politiku neangažovanosti, kterou jeho vláda zastává, a tedy i právo kritizovat všechny velmoci. Poté, co prezident Kaunda vyslovil větu o sovětské intervenci, naklonil se československý velvyslanec Stanislav Kohoušek rychle k zamračenému velvyslanci sovětskému, který jeho slovům přikývl. Velvyslanec Kohoušek pak vstal a uprostřed prezidentsova projevu demonstrativně opustil sál. Když praskl dveřmi, prohlásil prezident Kaunda: "Vaše Excellence mohou odejít, když chtějí; ale my budeme říkat, co si myslíme". Ostatní přítomní východoevropští diplomati zůstali, spolu se zástupcem Kuby, na svých místech, byť dosti zachmuřeni, zatímco jejich západní kolegové se tvářili spíše pobaveně. Byli však odchodem československého velvyslance překvapeni, neboť se domnívali, že komunistické země připravovaly demonstrativně jednotné vystupování. Zmíněný odchod má velký význam proto, že se v něm odráží stále stoupající nedůvěra, kterou chová Zambie co do sovětských zájmů po komunistickém vítězství v Angole. Zambie věnuje stále větší pozornost pokusům států sovětského bloku narušit stabilitu této africké oblasti. Prezident Kaunda také poprvé veřejně pranýřoval sovětské vměšování do zambijských vnitřních záležitostí; obvinil sovětské velvyslanectví v Lusace, že bylo zapleteno do nedávných nepokojů na zambijské univerzitě, a dodal, že celá věc se dosud vyšetřuje. Pokud jde o Angolu, označil Kaunda situaci za smutnou a řekl: "Vidíme, že státy, které jsou doma socialistické a v zahraničí imperialistické, vytvářejí v Angole politický guláš. MPLA zvítězila pouze zásluhou Sovětského svazu a Kuby. Kubáňští a sovětská "osvoboditelé" by měli přenechat osvobození Afriky Afričanům."

TUZEX zasíláme
bezpečně a rychle

NEODKLÁDEJTE . . .

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

Již 50 let cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa.

Nové snížené ceny na 22 až 45 dnů

NY — Praha — NY		\$ 432.00
NY — Brno — NY		\$ 450.00
NY — Piešťany — NY		\$ 472.00
NY — Bratislava — NY		\$ 440.00
NY — Košice — NY		\$ 483.00
NY — Poprad — NY		\$ 479.00

Plus \$3.— U. S. daň

Tyto ceny jsou v platnosti od 1. listopadu do konce března. Mimo výše uvedených cen jsou ještě nižší — takzvané APEX-ceny. Informujte se u nás.

Chcete-li umožnit návštěvu příbuzného do USA, navštívte TATRU pro informace anebo napište.

Pro jistotu vždy jen

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1465 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021
(pri 76. ulici) Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

ALBÁNIE MEZI PROUDY . . .

(Pokrač. ze str. 1.)

Třebas se vyjímá toto mravní rozhořčení v Chruščovových ústech poněkud podivné, fakt sám je z části pravdivý — mnozí přední činitelé albánské komunistické strany přišli při této vysoké diplomacii o život. (Něméně podle dnešních albánských zpráv žije ona žena, která Sověty upozornila, kdesi na odlehlém místě . . .) V albánské interpretaci se celá záležitost jeví méně pateticky. V dopise z podzimu 1960 píše Hodža svému ministerskému předsedovi Mehmet Šehuovi mimo jiné:

“Z bezpečných pramenů máme zprávu, že se bukurešťské porady připravují za našimi zády a za zády Komunistické strany Číny. Chruščov už informoval všechny své hodné dětičky a zajistil si jejich souhlas s návrhy, které budou podány v Bukurešti. To už zřejmě není žádná frakce, ale spiknutí.”

Vzájemná podezřivost však rostla, rozhovory, které se mezi oběma stranami vedly, byly stále ostřejší, objevily se i první náznaky nevybíravého obviňování, ale podle nových dokumentů lze usuzovat, že sovětské představitelé do poslední chvíle nebyli vlastně přesvědčeni o tom, že Enver Hodža je ochoten vyhnat spor ve skutečnou roztržku. Teprve Hodžova řeč z 16. listopadu před delegacími 81 komunistických stran tuto iluzi definitivně rozbila. Hodža napadl sovětské soudruhy s divokostí vlka z albánských hor. A už jenom z pouhého faktu, že představitelé národa, který by vydal za jednu moskevskou čtvrť, ihned po projevu nezastřelili, vyplývá, že sověti byli v té chvíli bezmoc-

ní, a v Hodžově vystoupení lze spatřovat první náznak, že sovětská moc nad satelitními státy není bez hranic. Z Hodžovy řeči a z jeho neústupného postoje měli posléze prospěch — at' už hodnotíme albánskou ideologii samu o sobě tak či onak — vůdcové těch komunistických stran, které si chtějí držet sovětský díktát od těla. To se projevuje dodnes. Dřív než pronesl Enver Hodža svou památnou řeč 16. listopadu 1960, jednalo se v Kremlu v kuloárech i oficiálně. Protokol tohoto jednání není zajímavý pouze pro věc samu, ale i pro techniku talkového jednání, kterou si často prostý člověk vůbec nedovede představit.

Při poradě se slova nejprve ujal Mikojan a vyslovil politování, že vznikly “názorové rozdíly” a že mezi oběma delegacemi již “není to porozumění a vzájemná důvěra, jaké bývaly”. “Vy opravdu chcete opustit Varšavský pakt?” zeptal se vyčítavě, a smířlivě dodal: “Řekněte nám, jaké děláme chyby, nebudeme vám to mít za zlé. Vyčítáme vám pouze, že o nás špatně mluvíte za našimi zády!”

Na to Enver Hodža: “Několik vašich námořníků zbilo několik našich námořníků. Došlo ke střetnutí jednoho našeho námořního důstojníka s jedním vašim konteradmirálem, který má ve zvyku se opíjet. U našeho štábu je nějaký sovětský konteradmirál, my nevíme, co je to zač, ale konteradmirál určitě ne. Řekl: “Ponorky vám nemůžeme předat, protože pro to nejste vycvičeni.” Naše ministerstvo obrany se obrátilo dopisem na sovětského náčelníka loďstva Gorškova a vysvětlilo vše kamarádsky.”

“A co je potom ten důvod?” zeptal se Mikojan.

Hodža pokračoval: “To musíte říci vy nám . . . Ale přejdeme teď k otázce našeho vystoupení z varšavského paktu, když už jste o tom na začátku začali mluvit . . .”

K tomu Mikojan: “Ne, tak jsme to neřekli, ale vznikl takový dojem.”

Hodža: “Dva z vašich maršálů, Malinovskij a Grečko to řekli, vy to přece musíte vědět.”

Mikojan: “Vy mi to asi nebudete věřit, ale já o tom nic nevím.”

Na to prudce Hodža: “Váš vyslanec se zachoval podle. Měli jsme ho rádi. Ale po svém návratu z Moskvy nás začal napadat a jednal s námi s pohrdáním.”

Na to Mikojan: “Náš vyslanec nám o vás nic špatného neřikal. Jako člověk je korektní.” (Do rozmluvy se vmínil Suslov: “Ne moc chytrý, zvláště politicky.”) A Mikojan pokračoval: “Řekněte nám tedy, co máme dělat, aby se naše vztahy zase upravily. Vyslance konečně vyměníme.”

Protokol dále zaznamenává nekonečný spor o detailech, jímž prosvítá na jedné i na druhé straně skrytý úmysl či už dříve uzavřená dohoda s jiným partnerem. Nejen Albánci, ale i Rusové jednali v onom šedesátém roce s Čínou. Zdá se, že posléze urážlivá obvinění dovršil ultimativní požadavek sovětských mluvčích, kteří vyhranili otázku do alternativy: buď s námi a dostanete hospodářskou pomoc — kterou Albánie životně nutně potřebovala — anebo proti nám a nedostanete nic. Z diplomatické rozmluvy se pomalu stávala hádka. Konečně přišel na pořad rozhodující bod, sovětské obvinění Albánie z nedostatků socialistické solidarity.

Zde se Enver Hodža ročilil, prudce vyčetl Chruščovovi, který mezitím vstoupil do rozmluvy, že Sovětský svaz chtěl zlikvidovat vojenské základny u albánského pobřeží, a vysloužil si dokonce Chruščovovo napomenutí:

“Soudruhu Envere, nekřičte!” A dodal: “Ostatně ponorky patří nám.”

Na to Hodža ještě prudčeji: “Patří vám i nám, my všichni bojujeme za socialismus. Území založené patří nám. O ponorkách máme písemné ujednání, které přiznává práva albánskému státu. Hájím zájmy své země.”

“Zbytečně se rozpalujete, jenom nám nadáváte. S vámi se nedá mluvit.” Tak opět zasáhl do rozmluvy Chruščov.

Hodža: “Vy jen pořád říkáte, že jsme horké hlavy.”

Chruščov: “Překrucujete má slova. Umí ten překladatel vůbec rusky?”

Hodža: “Nechte překladatele na pokoji, ten věru umí dobře rusky. Já vás respektuji, respektujte i vy mne.”

Chruščov: “Takhle by se mnou chtěl mluvit Macmillan!”

A na to nastala vřava, v níž jeden vybízel druhého, aby odvolal, co řekl, aby ten či onen uzáhlivý výrok vzal zpět, až celou věc ukončil jinak mlčelivý čínský účastník schůzky, který prohlásil, že za těchto okolností se není ochoten dále jednání zúčastnit.

Spadla opona nad jedním aktem moderní evropské a světové politiky, jehož pokračování je nejisté a jehož vliv na politický a mocenský vývoj v Evropě se možná dodnes podceňuje. Jisté je, že trhovecká hádka, kterou jsme ve výtahu reprodukovali, nebyla v r. 1960 pravou příčinou roztržky. Bylo jí nové rozdělení sil nejen mezi protikladnými systémy, ale i uvnitř totalitních systémů komunistického ražení. Možná, že malá, odlehlá a v jistém smyslu téměř nedobytná Albánie rozpoznala už před patnácti léty některé politické trendy, které se do obecného povědomí dostávají teprve za našich dnů . . .

Listárna . . .

MARIÁŠ V REYKJAVIKU

Vážení,

Už téměř 8 let sleduji s velkým zájmem a obdivem články z pera F. Peroutky, které se pravidelně objevují ve vašich novinách. Domnívám se, že i jeho pronikavé úvahy z doby činnosti v exilu by stálo za to vydat souborně v knižní podobě. Myslím si, že novodobá česká žurnalistika nemá vzdělanějšího a zkušenějšího myslitele a jeho dílo by bylo určitě tím nejcenějším dokumentem o době v oboru skutečně kvalitního novínářství. Nepochybují, že by takový počín našel živý ohlas v čtenářské obci v exilu i doma a byla by to kniha nesrovnatelně zajímavější a záslušnější, než na př. “Mariáš v Reykjavíku”, zahajující právě nyní sebrané spisy V. Blažka.

Velice rád bych poděkoval pí. L. Obrusníkové za její recenzi výše zmíněného spisku. Už dlouho mi nikdo nepromluvil tak z duše. Její článek přišel zrovna jako na zavalanou, nejen mně, ale i mým několika přátelům, s kterými jsem se nedávno podělil o společné zklamání z takové četby. Uhodila hřebík přesně na hlavičku, neboť, po mém soudu a zkušenostech, ta nevelká část našich lidí, která sahá ráda po emigračních publikacích, si shodně s ní nelibuje ve slovní vulgaritě či v přizemnosti pseudoprobémů těch různých playboyů marxistického kumštu české proveniencce. Hrubosti a planého exhibicionismu jsme všichni zažili doma víc než dost. Neměli bychom proto trpně přijímat tohle zboží i tady do nekonečna a je proto moc dobře, že se už jednou někdo ozval! S případným obviněním z puritánství bych si hlavu už vůbec nelámala; pevně věřím, že prostá pravidla slušnosti mezi normálními lidmi dosud platí a stejně platí i ta základní měřítka v umění, bez kterých by ostatně nebyla možná ani estetika jako vědní obor, ani kritika umění. Ti, kteří si libují v onom “umění páchnouti” určitě neovíří jádro čtenářské obce v zahraničí, at' už se tu octli po roce 48 nebo 68, ani neurčují její vkus.

A. P. ROUBÍK

(Recenze o recenzi)

Jak každý ví, nerozumím rybařině ani za mák. Z těchto důvodů se také vyhýbám psát recenze o rybářských knížkách, o novinkách rybářské výstroje, jakož i o vodnicích, lovu krokodýlů či o výlovu českých rybníků. Paní Libuše Obrusníková uvádí svou recenzi Blažkovy knihy statečným tvrzením, že nehraje karty, a když, tak jen “žolíky”, nepatří prý mezi pijáky, a navíc si nepotrpí příliš na humor. Nevím tedy, proč paní Obrusníková o Blažkově knize vůbec psala . . .

Jediné, co recenzentka pochválila, byla obálka “Jiřího Staigera”. Ovšem: Onen muž, který obálku pro Blažkovu knihu nakreslil, se jmenuje ve skutečnosti Ivan Steiger.

Paní Obrusníková si nedokázala přečíst správně jméno výtvarníka, což by nebylo tak zlé. Nenašla však v Blažkově knize to, co ji ozvláštňuje a odlišuje od běžných humoristických románů, povídek a povídaní: Autorův druh zvláštní, ironické, a mnohdy až snad sarkastické samomluvy, jeho schopnost totálně demaskovat nabubřelost a patetičnost, jímž mnozí rádi věncí čelo, za nímž to tak mnohdy duní prázdnotou, nudou a frázemi.

Kdo nežil v Praze (nebo aspoň v Československu) let 1956 až 1968, ten jen ztěží pochopí Blažkův mnohdy až dryádnicky přímý, ale vždy mé generaci blízký humor. Ale o to ní tak moc nejde. Rok a půl v emigraci postačil k tomu, abych poznal, jaká, a to nepřeháním, mentální propast se rozvěřila mezi lidmi doma a v emigraci.

Paní Libuše Obrusníková požaduje, aby česká nakladatelství zde v cizině tiskla pro své čtenáře knížky psané lahodnou, milou a spisovnou češtinou, a aby knížky svým čtenářům neustále připomínaly, kde se píše měkké a kde tvrdé “y” . . .

Jestliže bychom tedy česky psanou literaturu deklasovali jen na “hezké počteníčko”, anebo na pokud možno umělecky sepsanou základní mluvnici jazyka českého, pak bychom my všichni, kteří se psaním českých knih živíme, mohli dělat konečně něco užitečnějšího, a čeští nakladatelé zde na svobodném Západě by mohli donekonečna křísit ducha českého hárbdního obrození.

Jenže vývoj doma jde jinými cestami. Myslím vývoj literatury. “Hezkého a milého počteníčka” je tam zatraceně málo, poněvadž i skutečnost života za ostatních drátem je jiná. A pokud by paní Libuše Obrusníková chtěla číst “milé, hezké a správnou češtinou sepsané knížky”, které by ji asi vůbec k ničemu neprovozovaly, doporučuji k čtení současnou českou úředně připuštěnou literaturu, nikoliv však tu, které vychází v podzemí a v opozici.

Pravda je, že česká literatura v posledních deseti letech zdrsňla. Hlavně asi proto, že nám do krasořečnické moc nebylo . . . Pochybují, že V. Blažek mohl o sobě psát jinak, než psal. A navíc: Blažek věděl, proč musel psát tak a ne jinak. Pravopisná norma je sice přesná, ale umělec Blažkova typu s ní nemohl vystačit. A kdyby s ní vystačil, nebyl by to už Blažek.

Svět, v němž Blažek žil — a bohužel už nežije — je poněkud jiný, než svět českého maloměstáka, jenž si ve většině případů přinesl do emigrace svou “duchovní výbavu” — a tady ji v příznivých materiálních podmínkách ještě obohatil a doplnil o několik vlasteneckých patetismů, o nafouknutou sentimentalitu a hřejivý pocit, že konečně stojí v prvních řadách bojovníků proti bolševismu; tedy o něco, co si doma nikdy nemohl a ani nechtěl dovolit, protože to bylo příliš riskantní . . .

A jsme u té “mentální” propasti.

Konzument literatury nechce být drážděn. Nesnáší to. Chce být baven. Takový konzument literatury zde na Západě se v mnohém podobá průměrnému modelu konzumenta v tak zvaných socialistických zemích. Mezitím, co mocný a mohutný partajní aparát v Praze se snaží, aby celá česká literatura byla “milá, lahodná a spisovnou češtinou sepsaná”, a aby neprovozovala, vytyčuje paní Obrusníková, ovšem z jiné “ýdeologické platformy”, stejný požadavek. Jenový rozdíl je jen v tom, že v Praze chtějí literaturu “angažovanou”, paní Obrusníková zase, jak jsem už napsal, literaturu bez novotvarů, bez slangu, aby každý, kdo ji tady bude číst, konečně pochopil, kde se píše měkké, a kde zase tvrdé “y”. Jak vznešený tot' úkol pro českou literaturu!

OTA FILIP

Před 35 lety zemřel Dr. Alfréd Fuchs

Dne 16. února před 35 léty skončil v koncentračním táboře v Dachau ve věku necelých padesáti let v těžkých bolestech český novinář dr. Alfréd Fuchs, známý ve své době čtenářům domácího i zahraničního tisku články podepsanými šifrou “Draf”. Ač byl židovského původu, měl jako konvertita možnost koncentračnímu táboru se vyhnout, avšak nevyužil ji. Dr. Fuchs byl znalcem práva, církevních dějin, středověké filozofie a středověkého básnictví. Překládal něm. klasiky, mistrně přebásnil Goetha a napsal řadu podnětných knih o novinářství.

Po řadě let

se v Praze znovu objevil slavný francouzský šansonier Gilbert Bécaud. V Československu uspořádá celkem pět koncertů, ten první v Lucerně byl, přirozeně vyprodán a milovníci citlivého Bécauda si přišli na své.

SPORT

• Dvě medaile — stříbrnou a bronzovou — dobyli čs. sportovní střelci na halovém ME v Paříži. Zásahu na tom mají "pistoláři". Družstvo: Hromada, Štefan, Neméthy a Hurt obhájilo 2. místo v soutěži družstev z loňského šampionátu v Londýně, opavský veterinář Hromada získal pak bronzovou medaili v soutěži jednotlivců nástřelem 388 bodů, za Vollmarem (NDR) a Tondo (It.).

• Odbíjenkáři Dukly Liberec zvítězili i v odvetném utkání 2. kola PMEZ nad řeckým týmem Panathinaikos Atény 3:1 (7, — 13, 8, 11). Utkání bylo velmi špatné úrovně.

• Volejbalisté RH Bratislava po vítězství na půdě soupeře vyhráli i v odvetě PVP mužů nad vítězem portugalského poháru Sportclubem Espinho v domácím prostředí 3:1 (0, 4, — 13, 3) a postoupili do semifinále.

• Tři čs. reprezentanti — Špinka, Kudrna a Kubíček se ve dvou denním semifinále MS na ledové ploché dráze v Ufě probíjeli do finále MS, jež se pojede koncem března v Holandsku. Před týdnem v Inzellu si vybojovali postup další dva: Verner a Dryml.

• Československo je i po čtvrtém kole Evropské ligy stolních tenistů stále bez porážky a v čele tabulky před Jugoslavií a obhájcem titulu Švédskem. V Praze vyhráli čs. reprezentanti nad maďarskými kolegy nečekaně vysoko 6:1. Za Maďary nenastoupili mistr světa Jónyer, Gergely a Magosová.

• První utkání fin. Čes. poháru v kopané se hrálo na kladenském stadionu Františka Kloze. Zvítězila AC Sparta nad SONP Kladno 4:1 (0:0). Utkání mělo sota druholigovou úroveň.

• V prvním semifinálovém utkání PVP v košíkové žen zvítězilo v Písku družstvo VŠ Praha nad francouzským celkem La Gerbe Montceau-les-Mines 83:65. V dalším zápase porazily spartanky italský celek GEAS z předměstí Milána již méně přesvědčivě 73:56. Náskok by ale měl stačit k odvetnému zápasu v Itálii a dalšímu postupu.

• V Praze zemřel náhle ve věku 65 let Josef Kulhánek, sportovní novinář, lehkotletický trenér a organizátor. V předválečných letech pěstoval aktivně lehkou atletiku v barvách pražské Slavie. Věnoval tisíce hodin mladým adeptům "královny" sportu a z jeho lůžka vyšli např. Baudis, Holeček, Kodejš a d.

• Čs. sjezdaři-olympionici M. Sochor, B. Zeman a Dana Kuzmanová odletěli do USA a Kanady, aby se tam zúčastnili dvou závodů ve slalomu a tří v obřím slalomu. Je to první čs. lyžařská výprava, která bude za velkou louží v těchto disciplínách bojovat o body ve SP.

• Bronzoví hokejisti NSR jsou na zájezdě v Kanadě. Za soupeře si nevybrali právě elitu americko-kanadského hokeje. Dosud sehráli čtyři zápasy, dvakrát remizovali vždy 5:5 a dvakrát vyhráli 9:3 a 9:1. V tomto zápasu měli "bronzoví" za soupeře 17leté kanadské naděje!

• Basketbalisté Zbroj. Brno pokračují ve svém vítězném tažení za titulem. Ve finálovém turnaji v nové hale v Chrudimi porazili Spartu 98:75 (43:39) a k mistrovské definitivě jim stačí již jen jedno vítězství.

• Čtyřicetiletá polská jachtařka Krystyna Chojnowska-Liskiewiczová je první ženou, která se pokusí obeplout sama na jachtě zeměkouli. Cestu, kterou začala 28. února t. r. na Kanárských ostrovech má plánovanou na 16 měsíců.

• Ve 25. kole I. hokej. ligy byly sehrány v I. finál. skupině tyto zápasy: Brno-Sparta 8:1, Jihlava-Kladno 3:3 (Kladno vyrovnao v rozmezí 24 vt.) Pardubice-Plzeň 6:4. Ve druhé skupině hráli: Motor Č. Budějovice vers. Litvínov 2:3, VŽKG-Košice 6:2, Sl. Brat.-

Překvapení se nekonalo

Úspěchy čs. sportovců na XII. ZOH v Innsbrucku se nedostavily. A protože "zimní" reprezentanti nejsou zvyklí přivážet domů medaile na běžícím pásu, nikdo se ani moc nedivil. Jedině hokejisti a krasobruslaři se postarali v minulosti o to, že v pamětních análech čs. zimního sportu lze číst jména Mrázková, Divín, sourozenci Romanovi, Nepela, Mašková, krátce Raška a konečně setrvalé hokejisti, střídající stříbrné a bronzové medaile podle nálady v mužstvu — přízně rozhodčích a trošky toho "pokakaného" štěstíčka. Letošní olympijský vítěz hokejového turnaje byl k porážení a jeho porážka byla v moci čs. mužstva. Že se tak nestalo, za to může tým mimo jiné poděkovat v neposlední řadě i soustředěnému útoku zákeřné čípkky, následkům "dopingové aféry" a téměř již obligátní nepřízni rozhodčích, Američana Leeho a Švéda Hanguista, (oba svorně neuznali regulérní čs. branku, naopak v nepřehledné situaci uznali sovětský gól, dosažený z brankoviště), a konečně příliš tvrdé vyloučení Eduarda Nováka v kritické chvíli, kdy "šlo o všechno" a také se "to" stalo — sověti vyrovnali a krátce na to znervoznělému, ale jinak "jedinečně neprůstřelnému" Holečkovi vstřelili vítěznou branku. Je až k neuvěření, jak západní a zámožní rozhodčí preferují sovětské sportovce, někdy i na úkor svých vlastních.

"Dopingová aféra" byla na-

prosto zbytečná. Místo, aby onemocnělým hráčům byl podán lék, který by umožnil jejich brzké uzdravení, jsou lékaři v IOC toho mínění, že třeba vrátit se k bábě kořenářce, dýchat celou noc pod dekou heřmánkové výpary a koupat si nohy ve škopku s horkou vodou, avšak rozhodně ne lurskou. Tím podivnější je zpráva čs. tisku, že

kteří není a nemůže ani být čs. čtenáři jasno, co se stalo, o co jde, kdo byl postiženým a "trest", uvalený hříšnému MUDr. Trefnymu byl rozmělněn do příválu slov, takže "censura se nažrala a kachna zůstala celá." Chtělo by zazpívat si chodskou písničku: Žádnéj neví, co je Olympia, žádnéj neví, co je to sport . . ."

Staň se esenbákem!

Mladí lidé, kteří ukončili v Československu vojenskou prezenční službu a jsou kádrově nezávadní obšťastňuje SNB následujícím dopisem, který otiskujeme v originálním jazyce příslušného soudruha-autora.

Vážený soudruhu!

V současné době rozvoje naší socialistické společnosti jsou svěřeny Veřejné bezpečnosti důležité úkoly při zajišťování ochrany socialistického společenského zřízení, osobního majetku, jakož i ochrana a bezpečnost jejich práv.

Vzhledem k tomu, že po ukončení vojenské základní služby jsi se vrátil do civilního života, nabízáme Ti službu u Veřejné bezpečnosti. Vojenskou službu jsi vykonával řádně a prokázal jsi dostatek odvahy a sebekázně, proto služba u bezpečnosti Ti bude vyhovovat.

Podmínky k přijetí — náležitosti příslušníků Veřejné bezpečnosti

- 1) Uchazeč je československým státním občanem, je oddán socialistickému zřízení a ukončil základní vojenskou službu.
- 2) Je fyzicky a psychicky způsobilý k výkonu bezpečnostní služby, bez zrakové vady (trvalé nošení brýlí), výška nejméně 170 cm.
- 3) Má ukončené základní vzdělání, je naprosto bezúhonný, včetně rodinných příslušníků a nikdo z blízkých příbuzných není ilegálně v zahraničí.

Uchazeči do služeb k VB, kteří ukončili základní vzdělání, jsou při nástupu jmenováni do hodností rotný s nástupním platem 2500 hrubé mzdy. Maturanti do hodností strážmistra s nástupním platem 2600 Kčs. Služba u VB je vedena v I. kategorii a tak odchází v 55 letech do důchodu. Dovolená je 30 kalendářních dnů, bez ohledu na dřívější odpracovanou dobu.

Ve službách je si možno zvýšit vzdělání, to je udělat maturitu i případně vysokou školu. Tyto školy platí i v civilním sektoru.

Při nástupu se nepodpisuje závazek. 12 měsíců je zkušební doba, kdy je možno ze služeb vystoupit dle dohody. Po jednom roce, dle zákoníku práce. Po jednom roce služby je možné podepsat závazek, za který obdrží každý příslušník částku 5000 Kčs. za pět let služby.

(Následuje výzva k osobní návštěvě s telefonním číslem a adresou příslušného okrsku).

Z Informačních materiálů ISP, západní Berlín, vybral Eduard

DR. OTTO ULČ V MONTREALU

Dr. Otto Ulč, profesor politických věd na "State University of New York", prosloví v pátek 19. března v 8. hod. večer v montrealském Fraser Hickson Inst. (4855 Kensington Ave., roh ul. Somerled) přednášku na téma "Třídní justice a naivita Západu". Prof. Ulč je autorem mimořádně úspěšných "Malých doznání okresního soudce" (vydal 68 Publishers v Torontě), a několika pozoruhodných cestopisných fejetonů. Svými bohatými právníckými zkušenostmi zasáhl i do montrealského "případu Morcinek" a zaslouží si i z tohoto důvodu pozornosti široké krajské veřejnosti. Po přednášce přečte dr. Ulč ukázky svého nového cestopisu.

Pozvánka na JOSEFSKOU ZÁBAVU s tancem a večerí

pořádanou dne 20. března 1976 řádem "Bratři od Sázavy" jednoty ČSA v sále Sokolovny v Little Ferry, N. J. roh ulice Main a Garden, ve 20 hodin. • K tanci hraje orchestr br. Valenty. • Cena vstupenky (včetně večere) \$6.50 za osobu. Vzhledem k omezenému počtu míst, objednejte si žádaný počet vstupenek neprodleně, (nejpozději do 15. 3.) u br. Pospishila tel. (201) 664-6511, jemuž zároveň pošlete příslušný obnos šekem (vplatenkou) na adr.: 24 West End Ave. Westwood, N.J. 07675.

Telegraficky ze světa

V Libanonu vypukly nové boje. Moslimští vojáci obsadili křižáckou pevnost z dvanáctého století, stojící na hranicích Libanonu s Izraelem. • Radikální levicoví tiskaři, kteří loni v květnu obsadili socialistickou redakci a tiskárnu novin "Republika", vrátili nyní oficiálně klíče od podniku jeho majitel. • Čtyři lybijské důstojníky v civilu se v Káhiře pokusili o únos dvou lybijských disidentů. • Šestá devalvace argentinského peso od počátku letošního roku: tentokrát o 3 procenta proti USA dolaru. • O možnosti vstupu Španělska do EHS jednal v Kodani se svým dánským protějškem španělský zahraniční ministr José Mariá de Areilza. • Ve Vídni skončilo — opět zcela bez úspěchu — páté kolo jednání mezi představiteli kyperských Řeků a Turků. • Do "osvobozené" Angoly přibyl první sovětský velvyslanec, Boris Vorobjov. • Kubánská státní letecká společnost — Cubana — zahájila lety na trati Havana-Montreal. • O možnostech řešení krize na Středním východě jedná v Austrálii jordánský král Hussejn. • ÚV Komunistické strany Izraele: Izrael musí uznat Palestince a odejít z okupovaných území . . . • Nejméně dvaasedesát nacistických zločinců žije dosud v USA, podle prohlášení Simona Wiesenthala, proslulého "chytače" nacistů. Jeho zásluhou byl dopaden i Eichmann. • Šestadevadesát obětí na životech si od počátku roku v Argentíně vyžádalo politicky motivované násilí. • Vel. Británie a USA uzavřely dohodu o rekonstrukci vojenské základny na britském ostrově Diego Garcia v Indickém oceánu. Náklady převezmou Spojené státy. • Indie slíbila určitá omezení svého nukleárního programu, začež se Kanada zavázala prodat jí tři nukleární reaktory.

Hanulík to přežil!

Posrpnový uprchlík Josef Hanulík (27) překonal ve svém kajaku vlastní konstrukce a výroby dravý a nebezpečný rýnský vodopád. Nebyl to první pokus, sjet tento devět metrů hluboký vodopád nedaleko Schaffhausenu, ale Hanulík byl první, který "sjezd" přežil; ostatních dvánáct odvážlivců zaplatilo pokus životem. Hanulík, který ve Švýcarsku studuje chemii, prohlásil po zdařilé akci: "Něco podobného již nikdy nepodniknu!"

LÉPE A RYCHLEJI?

V Piešťanech probíhal celostátní seminář československých odborníků v oblasti železniční dopravy. Tato má v nejbližší době dva velké úkoly: podstatné zvýšení přepravní rychlosti a zlepšení kultury cestování. Seminář jednal o tom, jak těmto úkolům odstranit z cesty četné problémy.

OZBROJENÁ NEUTRALITA

(Pokračování)

Pro švýcarský stát je značně nesnadné vyzbrojit celou velmi početnou miliční armádu moderními zbraněmi. Nedo-statky ve vybavenosti armády protitankovými, tankovými, protiletectvými a leteckými zbraněmi jsou z let 1965 — 1974, z doby velkého hospodářského boomu, kdy bylo nenasytně investováno do civilní oblasti, na úkor sebeobraně země. Švýcarská armáda dnes má jen asi 600 tanků a 300 stíhacích letounů, z nichž je nemalý počet zastaralých typů. Spolkový parlament sice povolil úvěr 15 miliard franků na uskutečnění pětiletého zbrojního programu, z tohoto úvěru ale případnou v letech 1975-1979 prakticky jen asi 3 miliardy franků na modernizaci armády.

S částkou 3 miliardy franků na 5 let bude možné koupit jen 110 nových tanků, 72 nových stíhaček, naváděcí zařízení střel těžkých protiletadlových kanonů a něco protitankových zbraní. Na nákupy nejmodernějších zbraní nebo běžných zbraní, použitých v podstatně nové a zesílené formě na posledních bojištích světa (např. flotily průzkumných, bojových a transportních vrtulníků, které by měly v Alpách ideální možnosti použití a které by podstatně ulehčily přepravu), nemůže švýcarský stát zatím ani pomyslet.

Zmíněných 110 nových tanků, objednaných vloni, je domácí konstrukce a výroby.

Tankisté by měli raději prvotřídní západoněmecký tank "Leopard", vlastní vláda jejich přání ale zamítla s poukazem na údajně vysokou nákupní cenu. Nevýhoda neprvotřídnosti švýcarského tanku "Pz 68" je podle politiků vyrovnána tím, že je vyráběn v zemi za účasti 68 firem a 1200 dodavatelů; zabezpečuje tak zbrojní nezávislost a zaměstnanost. (Teprve v srpnu 1974 vyřadila švýcarská armáda 150 samohybných protitankových děl G-13 předválečné konstrukce plzeňské Škodovky, koupených v letech 1946 a 1947 velmi výhodně z likvidačních skladů v Plzni. Švýcaři si je oblíbili tak, že dva kusy umístili v muzeích, dalších sedm putovalo do muzeí v Rakousku, ve Švédsku, ve Francii a ve Spojených státech. Již za druhé světové války byli Švýcaři spokojeni s několika málo plzeňskými tanky "Praga 38", jednými, které vůbec měli.)

Nových 72 stíhaček bude s největší pravděpodobností koupeno v USA od firmy Northrop Corp., a sice typ F-5 "Tiger, — což je úsporný letoun, neproblematický v provozu a nekomplikovaný pro pilotáž, takže je velmi vhodný pro miliční, neprofe-

sionální letectvo, jakým právě švýcarské je.

Kupní smlouva obsahuje i doložku, podle které američtí dopravci odeberou ve Švýcarsku jako kompenzaci nákupu stíhaček průmyslové zboží v hodnotě 30 procent prodejní ceny letadel a to mimo normální švýcarské exporty do USA a za nižší cla. Jen prvních 19 letounů bude dodáno smontovaných, zbývajících 53 pak ve zhruba rozloženém stavu; jejich montáž ve Švýcarsku bude provádět státní letecká opravárna Emmen. Tato pro vojenský letecký provoz důležitá továrnička s 550 pracovníky, obdrží montáží "Tigrů" na pět let zakázku za 40 milionů franků, která ji umožní zachránit 110 pracovních míst a přestrukturalizovat se. Státu přijde ale toto řešení o 25 milionů franků draž, neboť musí koupit montážní licenci, platit americké odborníky, připravit montáž. Letci si na posledního "Tigra" počkají až do roku 1981.

Ve švýcarské bezpečnostní koncepci zaujímá vedle armády velmi významné místo civilní obrana. Je nazývána skromně civilní ochranou a její úlohou je chránit civilní obyvatelstvo a objekty před účinky válečných událostí a zajišťovat život a aktivitu za frontou. Splňování tohoto úkolu přísluší státním orgánům a občanským organizacím: policii, požárním, ženijním, záchranným, strážním, zdravotním a dalším útvarům v městech a vesnicích celé země. Povinni ke službě v civilní ochraně jsou všichni vojenské služby neschopní muži a muži propuštění z branné povinnosti, tedy ve věku od 50 do 60 let. Jejich závazky vůči vlasti a společnosti neskončily opuštěním miličního vojska, nadále musí v době ohrožení hájit svůj dom, svůj podnik, svoji obec, zúčastňovat se školení a cvičení. Ženy nejsou povinny zúčastňovat se civilní ochrany, mohou se k ní ale dobrovolně přihlásit. V takovém případě pak po absolvování několikátýdenního základního kurzu v kasárnách převezmou podobné závazky jako jejich mužští kolegové v civilní ochraně, ale i služby ve vojsku, např. jako telefonistky, pokojské, kuchařky, pečovatelky poštovních holubů a pod. V současné době má Švýcarsko jen asi 2800 těchto vojáků, v případě potřeby by však o ně nouze jistě nebyla.

Švýcarská civilní ochrana je považována za nejlepší ve světě, opět jednou to bylo potvrzeno na zasedání evropských svazů civilních obran, členů celosvětové Mezinárodní organizace civilní obrany se sídlem v Ženevě, a tiskovým orgánem "Sivilt Beredskap" direktoria norské civilní obrany.

Švýcarský miliční systém

přirozeně úzce souvisí s celou hospodářskou soustavou země. Hospodářství zajišťuje ubytování, výrobu a dodávky potravin, materiálů, výzbroje, výstavbu vojenských objektů, přepravu atd. Souhra a vzájemné pochopení jsou stejně příslovečné jako sounáležitost armády a lidu. Například v roce 1974 vyplatilo ministerstvo obrany za ubytování vojáků 2 miliony franků, privátním ubytovatelům, pohostinstvím a obcím. Vojenské potravinové zakázky dostávají velká obchodní střediska, ceny některých zemědělských výrobků jsou rolníkům státem dotovány a tak zajišťována existence jejich relativně vysokého počtu, tzn. vyživovací základny pro zachování soběstačnosti v časech nejhorších. K zabezpečování co možná největší nezávislosti v odběrech ze zahraničí je i flotila 30 námořních obchodních lodí, která svou tonáží 250.000 tun je největší ze všech nepřimorských zemí světa.

Hospodářské podniky mají pochopení pro každoroční několikátýdenní absenci mužů na pracovištích pro jejich vojenská cvičení, důstojníkům poskytují pro vyřizování náležitých vojenských záležitostí kancelářské prostředky a část pracovní doby.

Je úkolem státních orgánů, tak zvaného krizového managementu, spravovat pro případ války a jiných pohrom zásoby potravin, materiálů, energie atd., skladovaných z velké části v prostorách soukromých podniků. Státní úřady musí činit vše pro nerušené fungování hospodářského ústrojí zabraňováním vzniku ekonomických poruch a jejich odstraňováním, zabezpečovat co možná největší zaměstnanost občanů, podporovat exportní možnosti průmyslu a zbrojní průmysl vůbec. Cílem státní zbrojní politiky — součástí bezpečnostní politiky — je "zajišťování zásobování armády co možná nejúčinnější a početně dostačující výzbrojí, střelivem a výstrojí". Úplná soběstačnost Švýcarska v krytí potřeb armády není z finančních, výrobných a výzbrojních důvodů možná, zbrojní politika ale předepisuje, aby domácí zbrojní průmysl byl schopen ve ztížených časech zajistit "minimální sebezásobování válečným materiálem". V posledních 10 letech kryl švýcarský zbrojní průmysl potřeby vlastní armády v průměru na 72 procent, pod kteroužto "minimální" hranici se klesnout nesmí. Vyplyvá z toho nutnost státní podpory zbrojního průmyslu, z 85 procent soukromého. Činí se tak zadáváním objednávek přednostně domácím zbrojovkám, ale i povolováním vývozů zbraní, kterýžto export má dvě úzké hranice ve formě zbrojního zákona přijatého lido-

POSLEDNÍ PŘEDSTAVENÍ

V roce 1969, kdy se po dubnu začalo s tzv. normalizací, stačila přece jen ještě vyjít řada knih, brzy na to postupně zakázaných. Tak mezi jinými vyšla i knížka od Vodňanského "S úsměvem idiota", plná vtipné poezie a parodující mnohé budovatelské básně. Kniha patřila k nejvyhledávanějším mezi mladými lidmi. Ve stejné době vystoupil Vodňanský s vlastním představením v Divadelním klubu, nazvaném stejně jako knížka.

Zúčastnila jsem se posledního představení před zákazem. V osm hodin večer zhasla světla v malém divadelku ve Štěpánské ulici a na jevišti vystoupil autor. Už jeho oblek byl jakýmsi výsměchem konfekci, která je nabízena po pražských obchodních domech. Mezi prvými taktly hudby se autor obrátil žertovně na svou partnerku se slovy: "Miláčku, co čekáš od života, s úsměvem idiota chce ti o něm leccos říci." Od této chvíle bylo mladé publikum strženo nevšední poezií, povídkami i písničkami. Do valčíkových tónů zazníval text:

*Tak jako ve staré Anglii,
whisky si do sklenky naliji,
ve stoje, v kleče i v dřepu
půjdu jednotit řepu . . .*

Dváci chápali narážky na normalizační situaci, na nepřehlednou řadu inteligence zbavovanou svých míst. Dojímala je i prosba dítěte ve verších:

*Maminko, tatínku ne!
Nechci pít dvanáctku,
maminko, tatínku, ne!
Už je dvanáct čárek na
táčku,
maminko, tatínku, ne!
Převrhnou stoleček
maminko, tatínku, ne!
vyroste ze mne blbeček . . .*

A opět se publikum ztotožni-

lo s textem, ve chvíli, kdy se kontrola nad mládeží zostřovala, rušila se sdružení a kluby vzniklé v roce 1968, a pro volný čas zbývaly jen hospody. V závěru představení byly v celě své směšnosti přednášeny budovatelské básně sovětských a domácích autorů, ve své ruské češtině č. české ruštině. Smích a neutuchající potlesk se ozýval v sále. Nikomu se nechtělo odejít. Jakoby každý tušil, že představení tohoto druhu bude už poskrovnu.

Od těch dob uplynulo již pár let. Nadšení a bezprostřednost účinkujících na mladé diváky zmizelo, změnilo se u mladých v zatrpklost a stálou víru na zázrak. Nemohu stále na tuto dobu, nyní v prvých měsících své emigrace, zapomenout. Nic jiného bych si nepřála, než aby se tato doba i českému divadlu vrátila. A abychom mohli stejně jako Vodňanský ve svých verších říci:

*. . . V La Scala nadšením
jsi pískala
do židlí jsi třískala
dokud nevyvedli nás
madona mia . . .*

Vrátit nám stejné nadšení, aniž by nás kdo vyvedl ze sálu nebo představení vůbec zakázal. —mf—

vým hlasováním v roce 1972 a morálními závazky neutrální politiky; obě omezení nedovolují vývozy zbraní do oblastí válečných konfliktů, oblastí s nebezpečím jejich vzniku nebo do zemí, které je mohou do těchto částí světa reexportovat.

Vývoz švýcarských zbraní (hlavně defenzivních) je ale nutný, mají-li konkurenci a výměnou zkušeností dosahovat špičkové kvality a mají-li se vyplatit výzkumy. Avšak i stát si pomáhá vývozem zbraní, když jeho výtěžkem zlepšuje svoji bilanci zahraničního obchodu a udržuje zaměstnanost v zemi. Švýcarská vláda zdůvodňuje svoji zbrojní politiku bezpečnostními zájmy, totiž zajišťováním nezávislosti země i v oblasti vyzbrojování. A zachování nezávislosti na zahraničí je přece hlavním ob-

sahem švýcarské státní politiky.

Všechny ty, alpské pevnosti, velká miliční armáda, prvotřídní civilní ochrana a zdatný zbrojní průmysl by byly jen samoúčelné, kdyby nebylo skálopevné odhodlanosti švýcarských spříseženců, stát, vydržovat a případně je použít pro zachování a uhájení nezávislosti své milované a obdivované země a jejího demokratického zřízení. Na závěr výsledky ještě jednoho průzkumu veřejného mínění. Na otázku položenou průměrným Švýcarům, jak by se zachovali, kdyby jejich země byla napadena nepřítelem, 75 procent dotázaných bez váhání odpovědělo, že by se veteráci postavili na odpor se zbraní v ruce. Kdo ale Švýcary zná, ten ví, že by tak učinili snad všichni.

JOSEF ZÁBRANSKÝ

LEVNÉ POZEMKY NA PRODEJ

VE STÁTĚ MAINE:

25 Mi. jižně od města Bangoru, 6 Mi. k zálivu moře a shopp centru, dlouhá front, asfaltové silnice, elec. & telef., velmi nízké taxy, ceny od \$140.00 za acre, výhodné splátky, majitel převezme 7% mortg.

O bližší podrobnosti volejte prosím:
(212) ST 6-0579.

DVA SEMINÁŘE K VÝCHODNÍ EVROPĚ

Francouzské Centre International de Formation Européenne (C. I. F. E.), Bd. Carabacel, F-06 Nizza pořádá ve dnech 31. května až 4. června 1976 v pořadí 316. seminář, nyní věnovaný vztahům Západ-Východ, především BRD-DDR, Comecon-EG (RVHP-EHS) a k výsledkům helsinské konference. Seminář se koná v Berlíně, poplatek činí 180 FF, jízdné bude navraceno ze dvou třetin účastníkům.

Rakouský institut pro východní a jižní Evropu — Ostakademie, Josefsplatz 6, A-1010 Wien, pořádá tradiční 16. mezinárodní seminář pro východoevropské jazyky v Eisenstadt, Burgenland, Rakousko od 1. do 21. srpna 1976. Vyučovat se bude ležtos rusky a srbochorvatsky, event. také maďarsky. Seminář se zúčastní 5 lektorů z Moskvy a je určen pro studenty s předběžnými znalostmi jazyka (nejméně 4 semestry). Kursové včetně ubytování, stravy a jazykové laboratoře ÖS 5900, —.

ZA PŘEMYSLAVEM PITTEREM

15. února, po operaci v nemocnici, zemřel zasluhující lidový kazatel a krajaňský sociální pracovník, autor několika knih, Přemysl Pitter. Loňského roku v červnu oslavil své osmdesátiny a curyšská theologická fakulta mu k nim udělila titul čestného doktora. Přemysl Pitter se narodil 21. června 1895 v Praze, v první světové válce unikl odsouzení k smrti, když odmítl střílet na nepřítele. Přemysl Pitter pracoval v Lize pro lidská práva i v mezinárodním sdružení pro smíření mezi národy spolu s Romainem Rollandem, Mathilde Wrede, Pierrem Cérésollem a dalšími. Ve třicátých letech založil na pražském Žitkově se švýcarskou učitelkou Olgou Fierzovou domov pro děti z neuspořádaných sociálních poměrů, který se stal brzy velmi známým. Po obsazení Československa nacisty vzal do své ochrany ohrožené židovské děti, po válce pak zde našly domov stejně ohrožené německé děti. Jejich ochrana mu vynesla označení za zrádce. Pro své rigorózní přesvědčení musel před komunistickou zlovůlí a pod hrozbou deportace do jáchymovských uranových dolů emigrovat. Deset let působil jako sociální pracovník v uprchlickém táboře Valka u Norimberka. Po zrušení tábora našel další azyl ve Švýcarsku, kde žil od r. 1962. Zde založil Husův sbor a vydával theologické rozpravy Hovory s pisateli. Krajaňská veřejnost se s ním každoročně setkávala na vzpomínkových slavnostech Mistra Jana Husi v Kostnici. Německy vydal knihu "Unter Rad der Geschichte", která zachycuje jeho životní dráhu a "Duchovní revoluci v srdci Evropy", jež vyšla i česky v curyšském nakladatelství Konfrontace.

Památky Přemyslava Pittera bude vzpomenuť v neděli 21. března o 17 hodině v kostele sv. Petra v Curychu/St. Peterhofstatt — blízko Paradeplatz. Promluví zde prof. dr. Jan Milie Lochman z bazilejské university. Ve vydávání časopisu "Hovory s pisateli" chce v jeho duchu pokračovat Olga Fierzová spolu s přáteli z Husova sboru. —vah—

PROSÍME — NEPŘEHLÉDNĚTE

Vážení přátelé, přestože dodávání novin je nyní v pořádku, může se stát — stále ještě nejspíš v souvislosti s nepříjemnostmi z minulého období — že máte s novinami nějaký problém. Jelikož naše ústřední kartotéka a přesná evidence předplatitelů je v centrální redakci v USA, prosíme, abyste se se stížnostmi, případně jakýmkoliv problémy — ať se týkají dodávky novin anebo předplatného, obraceli přímo na nás. To jest: AL/EL, 283 Oak St., Perth Amboy, USA. Jedině odsud jsme schopni s plnou odpovědností Vaše připomínky vyřídit.

Děkujeme, AL/EL

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM EL
VE ŠVÝCARSKU A NĚM. SPOLKOVÉ
REPUBLICCE

S odstupem velmi dlouhého času, kdy jsme uvedli do pořádku doručování novin ve prospěch předplatitelů i zájemců, přiložili jsme k Evropským listům z 2. února složenky k vyrovnání předplatného. Pokud se snad Vaše platba minula s naší složenkou, považujte složenku za bezpředmětnou. Jinak prosíme, abyste předplatné laskavě co nejdříve vyrovnali. Tak i my budeme mít předpoklady plnit své povinnosti ke čtenářům do všech detailů.

A M I C O — prodejna knih — A M I C O

Dodáváme knihy všech exilových nakladatelství. V současné době máme na skladě dalších třista titulů českých i slovenských knih. Také kazety z českou i slovenskou hudbou si můžete u nás objednat. Napište si o nás "ZPRAVODAJ AMICO" rádi Vám jej pošleme.

A M I C O

POSTBUS 66, VAALS — HOLLAND

Jiří Wolker ve sběru papíru . . .

Z rozevlátého jeviště předsjezdových oslav čs. komunistické strany, na němž se tisíci čím dál víc alegorických figur, se občas ozve nervózní napomenutí mužstvu v zákulisí.

Strohá a leckdy nevábná každodennost ruší patos chvíle; všední potřeby a problémy totiž připomínají, že ani rozmáchlé programy ani legendy o spravedlivém boji hrdinných rozvědčků nesuspendují realitu. Ta tu je a tvoří konkrétní obsah lidského života. Přesto by bylo žádoucí, sladit alespoň na čas, to, co jest, s tím, co by mělo být.

Tak si nedávno v Zemědělských novinách stěžoval jeden prostějovský právník, že čistou náhodou našel v kupě makulatury, určené do sběru, školní učebnice Jiřího Wolkerova s básnickými vpišky, poznámkami a kresbičkami na okrajích stránek. Týž pán zachránil podle svého vlastního svědectví prvotisky Krameriovy, Havlíčkovy a Rettigovy, kterým byl určen týž osud — kamna či stoupa. — A zhruba v téže době si stěžoval autor jiné krátké poznámky v Tribuně, že byl na pohřbu svého přítele, starého, věrného komunisty, který nebyl pochován, jak by se bylo slušelo, s ateistickou strohostí, ale za asistence kněze a doprovodu modliteb, které se nesrovnávaly s jeho celoživotním duchovním naladěním.

Obě kritiky svědčí o nějaké společenské poruše a obě zároveň dokládají, že za scénou nekritické sebechvaly fungují ještě spontánní obranné síly prostých lidí, kteří nechtějí připustit, aby se život dočista propadl do zmatku bez hodnot a řádu. Ačkoliv pak duchovní pozice, z níž jeden a druhý citovně mluví zvedá svůj varovný hlas, je v jádru vlastně protikladná, spojuje obě stanoviska konečně i to, že jsou reakcí na politické jednání, které se tu neobjevlo včera zničehonic, ale které je odedávna a podstatně důsledkem komunistické ideologie. Zmíněný prostějovský občan není první, ale pohřchu ne ani stý, tisíci či desetitisíci, který viděl na hromadě odpadků, určených ke zničení, kulturní hodnoty. Nepočítaně československých občanů vidělo před pětadvaceti a dvaceti a dokonce ještě i před desíti dvanácti léty celé křižácké knížectví, nakládáné na auta a se všemi rukopisy, prvotisky, inkunabulemi a listinnými doklady odvážené do stoupy, aniž kdo z nich mohl pohnout rukou. Jiní viděli hnit hromady knih v podstřeší Klementina, jiní zase bezmocně přihlíželi, jak se na Libeňském ostrově nakládají knihy v dlemy a jak se tu na metry rozprodávají do ciziny. O těch pak už nemluví, kteří se prodírali spleti nohou barokních a gotických a empirických židlí a stolů, navršených na haldy či naepaných do sklepů, aby tu možná našli motýku, ale také možná pištalý od varhan či oltářní sošku z patnáctého století . . .

Tenkrát — jakož ani ne

dnes, jak se naivně či možná z dobré vůle domnívá prostějovský občan — nešlo o politováníhodný přehmat, bezhlavou horlivost či odpustitelnou prostoduchost nevědomých, ale o neodolatelý sklon a nutkavé puzení totalitního systému. Kdysi se k tomuto sklonu znal, ne-li výslovně, tedy všemi svými činy a politickými opatřeními. Jestliže dnes tento sklon skrývá, protože to pokládá za užitečnější, jestliže dokonce sám káravě zvedá prst, aby alespoň slovy vyhlásil svůj respekt k hodnotám minulých epoch, nelze nikdy za-

pomenout na to, že k činům, které dnes káře, nedávno ještě nebádal, a že roní krokodýlí slzy nad důsledky své vlastní mnohaleté výchovy.

Totéž platí pro pohoršení nad takzvanou "ideovou nedůsledností" většiny komunistů. Tak jako není pravda, že komunismus vytvořil vyšší kulturu, není ani pravda, že osvobodil člověka duchovně od pověry a že jej povzněl k vyššímu pochopení životního smyslu. I zde byl schopen pouze destrukce, popření starých ideových, metafyzických či náboženských soustav; nebojoval o lidskou duši, ale chtěl se jí násilím zmocnit, vysmál se takzvané "pověře", aby ji nahradil pověrou daleko nejprimitivnější, použitelnou v demagogické diskusi, ale zcela selhávající tváří v tvář skutečnému lidskému citu a opravdové problematice.

—Ja—

Z KALENDÁŘE KRAJAŇSKÝCH AKCÍ
A PROGRAMŮ:

• Sobota 6. března 1976 o 20 hod., Švýcarsko-Pfäffikon ZH. Zahájení výstavy obrazů malíře Bendy v Galerii Krause, Tumbelenstr. 37. Potrvá do 28.3.

• 1. až 14. března, Itálie-Casies — Setkání přátel, kteří se dosud neznají. Rekreační pobyt v krásném domě a hezké krajině. Inf.: Velehrad, S. Martin in Gsies, I-39030. (Z programu katolické duchovní služby).

• Středa 17. března o 20 hod. NSR-Frankfurt. Velehrad-Allerheiligenstr. 52. Přednáška prof. Jiřího Hanouska "Začátky elektronické hudby v Československu."

• Sobota 20. března 1976: Švýcarsko — Winterthur. Sokolské žibřinky. Inf.: Sokol, Postfach, CH-8401 Winterthur.

Cvičení Sokola Winterthur každé pondělí od 18,15 do 20 hod. v tělocvičně školy Heiligberg.

• Sobota 20. března 1976 od 17,30 hod. (po mši), Paříž-Francie v přílehlém sále kostela St. Germain d'Auxerrois, 2, Place du Louvre. Přednáška dr. Šnejdárka: Francouzsko-československé styky 3. část. Pořádá Čs. katol. misie v Paříži, 35, rue de Sèvres, 75006 Paris.

• Sobota 27. března 1976 od 19,30 hod. NSR-Kolín n. Rýnem v předměstí Refrath (14 km od středu Kolína, na silnici B 55 směr Bensberg): I. jarní ples spolku Bohemia v hotelu Klosterhöfchen. Možnost přenocování na místě. Inf. na tel. 0224/61512. Vstupné DM 15, —

• 27. března 1976, krajaňský spolek Bohemia v Kolíně n. R. V 19,30 první jarní ples, v lesním hotelu Kloster Höfchen — Olpener str. B 55 v Refrathu, rekreačním předměstí Kolína. Přímé spojení z Kolína tramvají č. 1. V hotelu je pro "přespolní" i možnost ubytování. Vstupné 15 DM. Bližší informace můžete získat na tel. č. 02204/ 6 15 12 anebo u jednatele spolku Vladimíra Coufala, 5039 Meschenich-Auf den Kölner Berg 3 106.

• Středa 31. března o 20 hod. NSR-Frankfurt. Velehrad (jako 17.3). Otázky sexuální etiky. Přednáší O. Wortner a dr. med. A. Čuprunov.

• 11.-18. dubna. Itálie-Casies: Setkání rodin, svátý týden a velikonoce 1976. Inf.: Velehrad, I-39030, S. Martin in Gsies, tel. /0474/78425. (Z programu katolické duch. služby).

• Pátek 30. dubna — Neděle 2. května 1976. Švýcarsko-německé hranice, Zurzach: 4. křesťansko-demokratické symposium ČSKP. Inf. zváz křesť. pracujících Švajciarska, Schlossstr. 54, CH-8406 Winterthur.

• 26.-30. května rovněž v Casies (viz duben). Setkání rodičů s vychovateli. K rodičům hovoří lékař a vychovatelé. Cena na osobu a den v Casies DM 13,50.

Data pro zapamatování:

• Pátek 2. července — pondělí 5. 7. 1976: Švýcarsko-Curych. IV. slet Československého Sokolstva v zahraničí. Inf.: Sokol Zürich Postfach, CH-8125 Zollikerberg.

• Pátek 9.-11. července 1976, NSR-Königstein (u Frankfurtu). 5. Naardenské setkání 1976 a celoevropský kongres J. A. Komenského. Inf.: Naardenský výbor, 22, Ladbroke Sq. London, W. II. England.

• Pondělí 13. 9. — neděle 19. září 1976, NSR-Hünfeld u Fuldy. Akademický týden. Setkání krajanů při přednáškách a zábavě z celé Evropy. Inf.: Velehrad, Allerheiligenstr. 52, D-6000 Frankfurt/M. 1. Informace o dětských táborech, podzimních prázdninách mladých: P. Josef Šimčík, Feldstr. 109, CH-8004 Zürich.

• Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic, ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

Příhlášky: P. A. Bernáček, farář, D-7712 Blumberg-Fützen, tel. 07702/21566